

Obrazloženje

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE STATUTARNA ODLUKA DONOSI

Završnom odredbom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi («Narodne novine» broj 123/17) (u daljnjem tekstu: Zakon) propisana je obveza jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona usklade svoje statute i druge opće akte s odredbama Zakona. Zakon je stupio na snagu 13. prosinca 2017. godine.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU STATUTARNOM ODLUKOM

1. Referendum – rok za dostavu zaprimljenog prijedloga za raspisivanje referenduma

Izmjenom Zakona propisano je da će u slučaju ako je raspisivanje referenduma predložilo 20% od ukupnog broja birača u jedinici, predsjednik predstavničkog tijela dostaviti zaprimljeni prijedlog središnjem tijelu državne uprave nadležnom za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu u roku od 30 dana od zaprimanja prijedloga. Statutarnom odlukom usklađuje se dosadašnji rok za dostavu prijedloga od 8 dana sa novom zakonskom odredbom.

2. Trajanje mandata članova predstavničkog tijela - usklađivanje s odredbama Zakona o lokalnim izborima

U odnosu na trajanje mandata članova predstavničkih tijela, Zakonom je bilo propisano da mandat člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabranog na redovnim izborima traje četiri godine. Istodobno, Zakonom o lokalnim izborima («Narodne novine» broj 144/12 i 121/16) propisano je da se redovni izbori za članove predstavničkih tijela jedinica te izbori za općinskog načelnika, gradonačelnika i župana i njihove zamjenike održavaju istodobno, treće nedjelje u svibnju svake četvrte godine. Izmjenom Zakona usklađena je duljina trajanja mandata članova predstavničkih tijela s odredbama Zakona o lokalnim izborima.

3. Prava članova predstavničkog tijela – opravdani, neplaćeni izostanak s posla

Dopunom Zakona propisuje se pravo članova predstavničkog tijela na opravdani, neplaćeni, izostanak s posla radi sudjelovanja u radu predstavničkog tijela i njegovih radnih tijela.

4. Referendum za opoziv gradonačelnika – pravo članova predstavničkog tijela za predlaganje donošenja odluke o raspisivanju referenduma, novi rokovi za podnošenje prijedloga

Zakonom je propisano da raspisivanje referenduma za opoziv gradonačelnika i njegovih zamjenika koji su izabrani zajedno s njima, može predložiti 20% ukupnog broja birača u jedinici u kojoj se traži opoziv, te da je u tom slučaju predstavničko tijelo dužno raspisati taj referendum (ako predstavničko tijelo ne donese odluku o raspisivanju referenduma Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu raspušta predstavničko tijelo.). Dopunom Zakona pravo predlaganja referenduma za opoziv imaju i članovi predstavničkog tijela, te se Statutarnom odlukom, propisuje ovlast članova predstavničkog tijela za predlaganje raspisivanja referenduma za opoziv gradonačelnika i njegovih zamjenika koji su izabrani zajedno s njima. Prijedlog može podnijeti 2/3 članova predstavničkog tijela, a predstavničko tijelo donosi odluku o raspisivanju referenduma za opoziv dvotrećinskom većinom glasova svih članova. Ujedno, Zakonom su skraćeni rokovi u kojima se ne može podnijeti novi prijedlog za raspisivanje referenduma za opoziv sa 12 mjeseci na 6 mjeseci od dana održanih izbora odnosno dana ranije održanog referenduma za opoziv.

5. Raspolaganje imovinom – ovlasti općinskog načelnika

Dosadašnje mišljenje Ministarstva uprave u odnosu na ovlasti općinskog načelnika za odlučivanje o stjecanju i otuđivanju nekretnina i pokretnina i što po mišljenju Ministarstva obuhvaća izričaj „raspolaganje ostalom imovinom“ ugrađeno je u izmjene Zakona. Umjesto termina „raspolaganje ostalom imovinom“ utvrđuje se termin „ostalo raspolaganje imovinom“, a što obuhvaća sve vrste raspolaganja (opterećivanje nekretnine pravom zaloge, pravom služnosti, zasnivanjem prava građenja i slično).

6. Objava odluke o imenovanju i razrješenju predstavnika jedinice lokalne samouprave u tijelima pravnih osoba

Ukinuta je obveza općinskog načelnika za dostavu predstavničkom tijelu odluke o imenovanju i razrješenju predstavnika jedinice u tijelima pravnih osoba, s obzirom da se odluka objavljuje u službenom glasilu jedinice. Utvrđuje se obveza općinskog načelnika za objavu navedene odluke u prvom broju službenog glasila koji slijedi nakon donošenja te odluke.

7. Osnivanje mjesnih odbora – ovlaštene predlagatelji

Statutarnom se odlukom u skladu sa Zakonom kao ovlaštene inicijatori i predlagatelji, pored građana, utvrđuju i članovi predstavničkog tijela, te se briše u odnosu na oblike udruživanja građana izričaj „njihove organizacije i udruženja“.

8. Raspuštanje mjesnog odbora – odluka predstavničkog tijela

U odnosu na dosadašnju ovlast općinskog načelnika za raspuštanje vijeća mjesnog odbora, Statutarnom se odlukom ta ovlast dodjeljuje predstavničkom tijelu koje je ovlašteno i za raspisivanje izbora za članove vijeća mjesnog odbora.

9. Predlaganje proračuna – ovlasti općinskog načelnika

Vezano uz financiranje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Statutarnom se odlukom, u skladu sa Zakonom, utvrđuje obveza općinskog načelnika za predlaganje donošenja proračuna i odluke o privremenom financiranju (općinski načelnik je jedini ovlaštene predlagatelj).